

SLOVENSKI VESTNIK

Celovec • četrtek • 27. marec 2003

štev. 12 (3213) • letnik 58 • cena 0,73 evra

Visotschnig premagal Grilca, Sadovnik tesno podlegel

Nedeljski drugi krog volitev za župane je prinesel prese-
netljivo zmago pliberškega soci-
aldemokratskega kandidata Ste-
fana Visotschniga nad dose-
danjem županom mag. Raimun-
dom Grilcem (VP). Zmagal je
zelo tesno, le z 11 glasovi pred-
nosti.

Izredno tesen je bil izid bitke
za župana v Globasnici. Bernard
Sadovnik (EL) je podlegel dose-
danjem županu Robniku (SP)
za pičlih 31 glasov in s tem na
letošnjih občinskih volitvah do-
segel največji uspeh med kandi-
dati samostojnega gibanja.

V Bistrici nad Pliberkom je
dipl. ing. Fritz Flödl (LFA) pre-
pričljivo premagal protikandida-
ta Marjana Pečnika (EL).

Izredno tesen je bil tudi izid v
Celovcu, kjer se je socialdemo-
kratski kandidat Wiedenbauer
županu Scheucherju (VP) pribli-
žal na 717 glasov. V Trgu pa je
socialdemokratom uspelo pre-
magati svobodnjake, tako da so
po teh občinskih volitvah vsa
okrajna mesta, z izjemo Celov-
ca, v socialdemokratskih župan-
skih rokah.

Bernard Sadovnik je za Slo-
venski vestnik dejal, da kljub
temu, da ni postal župan, poziti-
vno ocenjuje izid globskih vo-
litev. »Potrjen sem v svoji poli-
tiki odprtosti, dialoga in enako-
pravnosti obeh narodnostnih
skupin. Uspelo nam je preseči

narodnostno mejo in v volilnem
okolišču Globasnica sem dobil
celo večino. Če bi dobil 16 gla-
sov več, bi bil župan. Skratka,
dosegel sem največji uspeh v
polpretekli zgodovini samostoj-
nega gibanja na Koroškem.«

Pliberški zmagovalci Stefan
Visotschnig pa je za Slovenski
vestnik dejal: »Sam sem bil pre-
senečen nad izidom županskih
volitev, ker sem računal na tesen
izid v korist Raimunda Grilca.
Zahvaljujem se vsem volivkam
in volivcem in tudi vsem

Slovenkam in Slovencem, ki so
me podprli. Te podpore tudi ne
bom pozabil.«

Občinske volitve so za nami. Iz-
voljene županje in župani, od-
bornice in odborniki imajo zdaj
šest let časa, da izpolnijo svoje
obljube ali pa dokažejo, da ima-
jo boljše ideje in projekte, ki jih
bodo volivci nagradili ob nasled-
njih volitvah. Z vidika slovenske
narodne skupnosti je treba ugo-
toviti, da se je samostojno giba-
nje uveljavilo, ponekod bolj, po-

neod manj. Le krona kakega žu-
pana še manjka. Po drugi strani
pa je treba tudi ugotoviti, da se je
na večinskih listah za županska
in odborniška mesta potegovalo
dosti koroških Slovencev, ki so
bili pri tem tudi uspešni. Lahko
upamo, da bodo vsi – eni na sa-
mostojnih listah, drugi na večin-
skih listah – našli tisto zrelost, da
bodo v duhu evropske integraci-
je sodelovali v prid sožitja, čez-
mejnega sodelovanja, odprtosti
in dialoga. In to vse v korist ti-
stih, ki so jih volili. M. St.

Slovenski ministri But, Bizjak, predsednik slovenske vlade Rop, Grizold, Rupel, Potočnik in Kovačeva so nazdravili ob prvi novici o referendumskih rezultatih
foto: FA Bobo

Premiki na radijski fronti

Pred tednom dni sta obe osred-
nji organizaciji kanclerju
Schüsslu pisali pismo, v katerem
ga seznajata z možnimi rešitvi
za medijsko oskrbo koroških
Slovencev, kot jo je nakazala ge-
neralna direktorica ORF dr. Mo-
nika Lindner. V ponedeljek je
državni sekretar Morak povedal,
da je avstrijska vlada na podlagi
predlaganih rešitev načeloma
pripravljena prispevati k raz-
rešitvi problemov. Včeraj, v sredo,
se je sestel Koordinacijski
odbor koroških Slovencev in ob
sodelovanju predstavnikov Radia
dva in Agora ocenil možne rešit-
ve. V ponedeljek pa so uredniki
Radia dva skupaj s sedmimi
gimnazijci ponovno začeli z gla-
dovno stavko.

PREBLISK

■ Ko je rajnka Jugoslavija še
životarila, so nekateri na
Koroškem živeli v strahu pred
nevarnostjo z juga. Seveda,
država z več kot 20 milijoni
prebivalcev, z močno vojsko in
enopartijskim sistemom je
predstavljala neko nevarnost.

Potem se je ta
država zruši-
la in nastale
so nove, pre-
cej manjše države, med njimi
tudi demokratična Slovenija,
ki ima okoli 2 milijona prebi-
valcev. Toda strah na
Koroškem se ni zmanjšal. Ne-
kateri še vedno govorijo o ne-
varnostih z juga in nevarno-
stih slovenizacije, pa čeprav je
slovenska narodna skupnost
pri zadnjem ljudskem štetju
menda nazadovala.

Zdaj so se državljani Slove-
nije na referendumu odločili za
EU in vojaško zavezništvo
NATO.

Majhna Slovenija je zdaj
spet zaveznica politično in vo-
jaško močnih držav. Poleg tega
so to večinoma tiste države, s

Nove nevarnosti z juga?

katerimi so se Slovenci borili
zoper nacionalsocializem.

Uboji tisti Korošci, ki so de-
setletja »živeli« od strahu pred
jugom, na ta račun širili šovi-
nistično sovraštvo in zastrup-
ljali vzdušje v deželi. Kako
bodo zdaj utemeljevali svoj
»strah« pred jugom? Hvala
bogu, da to ni naš problem.

-an

IZLET V PTUJ:

Dobrote slovenskih kmetij Razstava in podelitev nagrad v nedeljo, 6. aprila 2003

Program	7.00	Dobro vas – trg pred samostanom možni vstopi do Pliberka
	7.25	Pliberk – Zadruga
	10.00	Ptuj – slavnostna maša
	11.00	Ptuj – razstavišče: podelitev nagrad, ogled razstave
	13.00	kosilo
	15.00	odhod s Ptuja
	19.00	vrnitev v Dobro vas

Prireditelj: KIS ■ Prijave: DI Peter Kristof, tel.: 0463-5850-
404 ali 0676-83 555 404, DI Marjan David, tel.: 0650-9605296,
Miha Zablatnik, tel.: 04228-2264

Cena: 15,00 € za prevoz in vstopnino, kosilo na lastne stroške

SLOVENIJA

Uspešna referen- duma za vstop v EU in NATO

Republiška volilna komisija je
v ponedeljek razglasila delni
uradni izid glasovanja na nedelj-
skih referendumih o vstopu Slo-
venije v EU in zvezo NATO. Za
vstop v EU je glasovalo 89,61 %
oz. 866.593 volivcev, za vstop v
NATO pa 66,05 % oz. 635.864
volivcev. Volilna udeležba na
obeh referendumih je bila 60,31-
odstotna. Uradni izidi bodo zna-
ni 1. aprila, saj mora komisija do
28. marca čakati še na glasovni-
ce po pošti iz tujine, ki pa ne
morejo spremeniti izida referen-
dumov. Avstrijski veleposlanik v
Sloveniji Ferdinand Mayrhofer-
Gruenbuehel je Sloveniji izrazil
toplo dobrodošlico v uniji, refe-
renduma o NATU pa ni želel ko-
mentirati. Po besedah slovenske-
ga zunanjega ministra Dimitrija
Rupla so Slovenci izrabili zgo-
dovinsko priložnost. 16. aprila
bodo v Atenah podpisali pristop-
no pogodbo za vstop v EU, Ru-
pel pa je generalnemu sekretarju
zaveznitva Georgeu Robertsonu
v ponedeljek že poslal pismo, s
katerim Slovenija formalno iz-
raža željo za pristop k Severno-
atlantski pogodbi. S. P.

ABONBONČEK

Otroški gledališki abonma 2003 Podjuna

29. 3. 2003, 11.00

Kulturni dom
Šentprimoz

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA
Svetlana Makarovič

Tacamuca

KAKAJČEK
OTROŠKI PROGRAM
2003 k & k

05. 04. 2003, 18.00

k & k
Šentjanž

PRAZNOVANJE
ANDERSENOVEGA DNEVA

Popoldan

z Romano Kranjčan in
Nikom Kupperjem

PISMO IZDAJATELJA

Zdanašnja številka Slovenskega vestnika preneha 57-letno in neprekinjeno izhajanje Slovenskega vestnika, glasila ZSO.

Zato se na tem mestu zahvaljujem vsem zvestim bralkam in bralcem, ki so bili v teh preteklih desetletjih zvesti našemu listu. Zahvala velja tudi vsem glavnim urednikom, urednikom in številnim honorarnim sodelavcem in ne nazadnje tudi upravi, ki so v tem času skrbeli za pestro poročanja, za vlogo narodnopolitičnega kompasa, kar je Slovenski vestnik vedno bil, in tudi za lepo slovenščino.

Nadomestil ga bo list Novice. Izdajala ga bo družba Slomedia, ki je v lasti obeh osrednjih organizacij, ZSO in NSKS.

Za ta korak smo se odločili, ker nas po eni strani finančne stiske silijo v iskanje sinergij, po drugi strani pa so odnosi med obema osrednjima organizacijama dosegli stopnjo zaupanja in medsebojnega spoštovanja. To omogoča korak, s katerim bomo zagotovili pluralnost poročanja in s skupnimi močmi dvignili kakovost in pestrost

poročanja. Naš cilj je, da novi skupni časopis ne bo »manj«, temveč »več« – ob upoštevanju vseh dejavnikov narodne skupnosti in ob upoštevanju novih in sodobnih novinarskih izzivov.

Vestnik je začel v gozdu in prek Dunaja prispel v Celovec.

tudi pomeni, da bomo koroški Slovenci pod hudim kvalifikacijskim pritiskom. Znanje slovenščine je v času evropske integracije prednost, toda samo po sebi še ne pomeni prednosti. Treba bo obvladati nove tehnologije, internet, računalnike ipd. Postati bomo morali bolj fleksi-

zanimive projekte, bodisi prek meje ali pa znotraj naših meja. Skratka, živimo v času, ki ni enostaven, je pa hkrati poln izzivov in novih možnosti.

Vem, da ukinitve Slovenskega vestnika in Našega tednika pri nekaterih vzbuja pomisleke in kritiko. Vsaka sprememba

mag. Joahim Lesjak kot odgovorni za komercialno plat novega časopisa. Ob strani jima stoji mlada in angažirana ekipa novinarjev. Prepričan sem, da bosta ob podpori nas vseh oblikovala zanimiv časopis, ki nam bo vsem v ponos in ga ne bomo brali samo zaradi »discipline«, temveč iz radovednosti in zanimanja.

Drage bralke, dragi bralci!

Še enkrat se Vam zahvaljujem za Vašo zvestobo. Namenili smo Vam en teden predaha, v petek, 11. aprila, pa boste imeli v rokah nove Novice. V prepričanju, da bo skupni časopis Novice prispeval k modernizaciji naše skupnosti, da nam bo kažipot v ne lahkem času, Vas prav lepo pozdravlja

Dr. Marjan Sturm
Predsednik ZSO

Naslov novega časopisa:
Slomedia – »Novice«
Villacherstrasse 127
9020 Celovec
Tel. 0463 218880-0
Fax. 0463 21888-30
e-mail. novice@slomedia.at

Spoštovane bralke, spoštovani bralci Slovenskega vestnika!

Tiskarska tehnika je v tem obdobju doživela pravo revolucijo. Živimo tudi v času, ko je sodobna medijska oskrba alfa in omega slehernega podjetja, društva in seveda nič manj tudi narodne skupnosti. Še pred nekaj leti smo tarnali, da slovenskih dnevnikov ne dobimo pravočasno prek meje, danes jih lahko preberemo na svetovnem spletu. Z vstopom Slovenije v EU se bo meja na Karavankah začela »zmanjševati«. To pa

bilni, če bomo hoteli izkoristiti prednosti prostora, v katerem živimo. Zato bomo morali opustiti malenkostne oblastne boje znotraj narodne skupnosti in se osredotočiti na bistvena vprašanja današnjega časa, seveda ob upoštevanju političnega in svetovnonazorskega pluralizma. Novi časopis bo moral svoje zanimive vsebine prek spletne strani ponuditi tudi narodu sosedu. Novi časopis bo moral bralcu ponujati nove ideje za

pomeni tudi, da se ločimo od že poznane, domačega, novega pa še ne poznamo. Zato seveda razumem vse te glasove in resno jemljem vsa opozorila. Ampak ravno tako, kot smo se morali posloviti od svinčenega tiska in se navaditi na računalniško obdelavo časopisa, moramo videti potrebo po modernizaciji naše medijske podobe.

Odgovorno nalogo za izpeljavo projekta sta prevzela Peter Wieser kot glavni urednik in

V prispevku je poleg preteklega dogajanja na Koroškem opisana še podpora deželnega glavarja Haiderja KHD-ju za v strankarsko-politični namen posnet nestrokovni videofilm in uspešen poskus iskanja zavezništva prek avstrijske meje. V videofilmu pogrešamo korekten prikaz vojne dogajanja. Izgleda, da se hoče boj proti nacizmu prikazati v slabi luči in da naj bi film pripomogel k skrivanju zločinov nacizma po Evropi.

19. novembra 2002 je vplivni odbornik in nekdanji predsednik Nove slovenske zaveze (združenje slovenskih domobrancev) dr. Tine Velikonja sedel med vodilnimi KHD-, KAB- in FPÖ-jevci v veliki dvorani Doma glasbe v Celovcu. Udeležil se je predstavitve videofila V vroči lavi sovraštva. Glede na vesti iz časopisov naj bi film krivdo za dogajanje na Koroškem med 2. svetovno vojno in po njej zvrčal na koroške slovenske partizane. Soavtor filma Mölzer je poudaril, da je bil film narejen po nalogu deželnega glavarja Haiderja. Ob neupoštevanju dognanj znanosti v filmu v propagandne namene pridejo do besede Slovenci z one strani meje, kot sta M. Berlec in dr. J. Pučnik, ki ga poimenujejo kot strokovnega sodelavca pri nastajanju filma. Izrečene besede slovenskega nadškofa Franca Rodeta, v vroči lavi sovraštva, služijo za naslov filma. Sodelovanje ali izrabljanje omenjenih oseb je očitno.

Film v strankarsko-politične namene

Po Haiderju naj bi bil film V vroči lavi sovraštva »koroški odgovor« na nedavno na avstrijski televiziji predvajani strokovno

korektni film o koroških partizanih. ORF je namreč koroško pritožbo proti omenjenemu filmu odklonil kot neutemeljeno in nestrokovno, kar nemškonalacionalnim krogom na Koroškem ne gre v račun. Verjetno imajo starejši izmed njih še vedno v ušesih medvojno nacistično poimenovanje koroških partizanov kot banditov in morilcev. Zaradi zavrnitve pritožbe s svojim filmom izvajajo politični pritisk, kar služi njihovim ciljem in kar pojmujem kot poskus protislovenskega hujskanja koroškega prebivalstva in vzdrževanja protislovenskega ozračja na Koroškem. Mojo misel potrjuje dejstvo, da v njihovem filmu manjka prikaz številnih zločinov nacizma nad »rasno

so odobraval zatiranje Židov in Slovencev.

Sodelovanje spominja na dogajanje v preteklosti

Nad sodelovanjem Slovencev iz Slovenije pri nastajanju filma sem zelo začuden, navdaja me z žalostjo. V nekaterih obdobjih preteklosti zasledimo Slovence v službi nemštva. Tudi Hitler je po vsej Evropi uspel najti na tisoče ljudi, ki so šli zanj z orožjem v roki v boj tudi proti lastnim rojakom. V Sloveniji se je situacija zaostila po pomladi 1944, ko so bili k že obstoječim domobranskim enotam, zapriženim nemškemu rajhu, dodatno ustanovljeni štirje slovenski domobranski udarni bataljoni z namenom, da

Koroški KHD poskuša s pomočjo FPÖ vplivati čez meje

manjvrednim« in upornim prebivalstvom na Koroškem in na tleh današnje Slovenije. Da se je kdo nacistom uprl, nemškonalacionalnim krogom še danes ni po godu. Zato tudi po vsej Evropi poteka joči boj partizanov proti nacizmu najbrž ocenjujejo z vidika herenfolkove teorije in škodovanja nemškemu rajhu, za katerega zmago so se najstarejši izmed njih borili na fronti ali v zaledju. Še vedno se sliši: »1945. smo izgubili vojno.« Kdor tako govori, se hote ali nehote približuje nacistom. Na Koroškem je problematično govoriti o nacizmu in rasizmu, saj so eni leta 1938 občutili Hitlerja kot okupatorja, drugi pa kot rešitelja in osvoboditelja ter

skupaj z nemškimi vojaškimi enotami napadajo partizane.

Vse vojne žrtve v Sloveniji (slovenski partizani, domobranci, civilisti, padli v nemški armadi) ocenjujejo na 80.000 oseb, izgube okupacijskih sil na 8.000 vojakov. Za tako velike izgube med Slovenci je verjetno sokriv boj Slovencev proti Slovincu. Kar se je po vojni zgodilo slovenskim domobrancem, je velika krivica. Krivde za povojno dogajanje ne nosijo le storilci, pač pa tudi tisti vodilni Slovenci, ki so leta 1941 stopili v službo italijanskih fašistov in jeseni 1943 v službo nemških nacistov ter tja privedli na tisoče slovenskih fantov.

Kdor ne razume mojega razočaranja nad najnovejšim sodelovanjem Slovencev iz Slovenije s koroškimi nemškonalacionalno usmerjenimi krogi, naj ve, da sem mnenja, naj se notranje, politično pogojene slovenske probleme rešuje znotraj meja Republike Slovenije. Izven države v omenjenih vrstah ni takih, ki bi nesebično in brez varanja hoteli Slovincu pomagati. Na Koroškem doživljamo reči, ki so trenutno še vedno povezane z nacističnim obdobjem na Koroškem. Za nepoznavalce omenjenega obdobja nekaj podatkov.

Nacistična miselnost na Koroškem še ni preteklost

Nacistična miselnost je na Koroško zašla kmalu po letu 1918. V po 1. svetovni vojni ustanovljenem KHD je padla na plodna tla. Ko se je KHD po petih letih preimenoval v KHB (Koroška domovinska zveza), je organizacija kmalu postala zavetišče nemško usmerjenih nacionalsocialistov na avstrijskih tleh. Posebno zaslužen za širjenje nacistične ideologije je bil predsednik KHB Maier - Kaibitsch. Vseskozi je bil velik sovražnik Slovencev in je podpiral v letih 1920 do 1938 deloma že nasilno ponemčevanje slovensko govorečih ljudi na Koroškem. Med vojno je skrbel za uničenje slovenskega jezika in slovenskih ljudi. Po vojni je bil obsojen zaradi vojnih zločinov.

Po letu 1924 je na današnjem dvojezičnem ozemlju KHB pri različnih »domovinskih« proslavah nastopal skupaj z nacionalsocialisti, ki so bili razpoznavni po kljukastem križu na narokavnem traku in nemški Hitlerjevi zastavi. Agresivni nemški nacionalizem je pomenil istočasno antislavizem in je na Koroškem že v teh letih Žide in Slovence

verbalno odrival v brezpravnost, deportacijo in uničenje. Leta 1932 so npr. nacionalsocialisti v glasilu Der Vormarsch razglasili, koliko krajev brez Židov je na Koroškem, pri katerih podjetjih arijcev naj narodu zvesti Nemci kupujejo, katera turistična podjetja so »judenrein« (čista, brez Židov), kje so odprli Židje kako trgovino in NSDAP-ovci svariijo pred nakupovanjem in podobno. Leta 1930 je bilo na Koroškem 820 vpisanih članov NSDAP, leta 1934 14.220 in 11. 3. 1938 je bilo že 24.760 članov podtalne organizacije NSDAP. Na občinskih volitvah leta 1931 so nacionalsocialisti v Celovcu dosegli 19,7 % glasov, osem mandatov in podžupana. Leta 1932 so pri občinskih volitvah v Beljaku dosegli 25,7 % glasov. Župane so imeli tudi v mestih kot sta Breže in Spittal ob Dravi.

Vzporedno s širjenjem partijske organizacije NSDAP so že od vsega začetka ustanovljali oddelke SA (Sturmabteilung – jurišni oddelek) v rjavih in oddelke SS (Schutzstaffel – zaščitni oddelek) v črnih oblekah. SA in SS v uniformah so uporabljali pri svojih shodih in pogosto za motenje prireditev drugih strank.

19. 6. 1933 je bila NSDAP, nacistična stranka na avstrijskih tleh, prepovedana in je odtlej s pomočjo izdatnega financiranja iz Nemčije delovala podtalno. Od takrat naprej so vse prireditve KHB služile ciljem nacistov na avstrijskih tleh – delu za priključitev k Nemčiji, kar so imenovali osvoboditev Avstrije. Juljski puč nacistov leta 1934 ni uspel. Mnogi pučisti so zbežali v Nemčijo in Jugoslavijo, zaprli so 3.184 oseb, padlo jih je 97.

V noči z 11. na 12. marec 1938 so Hitlerjevi vojaki vkorakali v

Povejte nam osnovne podatke o vašem radiu.

Smo eden najmanjših zasebnih komercialnih radijev v Avstriji s slišnostjo na Vzhodnem Tirolskem, kjer živi 50.000 ljudi, in deloma na zgornjem Koroškem, kjer zajamemo območje, na katerem živi 20.000 ljudi. Smo družba z omejeno odgovornostjo in živimo izključno od reklam. Torej ne dobivamo kakih subvencij ali podpor. Za leto 2003 načrtujemo promet v višini 560.000 €.

Kakšna je struktura oddajnega časa?

Od 6. do 8. ure oddajamo jutranjo informativno oddajo, nato je ena ura glasbe, od 9. do 11. ure je dopoldanski informativni program, nato spet ena ura glasbe. Ob 12. uri se začne opoldanski magazin, ki traja pol ure, nato spet predvajamo glasbo. Med 14. in 16. uro imamo popoldanski program s kvizi in drugimi zanimivimi oddajami. Nato spet uro glasbe in od 17. do 19. ure imamo tako imenovani »vzhodnotirolski farant« z lokalnimi informacijami. Ob so-

V prejšnjih dveh številkah smo vam predstavili zasebni svobodni radio Helsinki iz Gradca in zasebni komercialni Radio Dur iz Slovenije. Danes vam predstavljamo zasebni komercialni radio Osttirol, ki deluje na območju, kjer živi 50.000 ljudi. Tržni delež znaša 23 %. S poslovodkinjo radia, dipl. ing. Christino Prugger, se je pogovarjal Marjan Sturm.

botah in nedeljah je seveda v ospredju poročanje o športu.

Kako prebivalstvo sprejema vaš radio?

Zelo dobro. Po meritvah poslušalnosti radijev imamo v skupini poslušalcev med 19. in 49. letom starosti, to je skupina z največjo kupno močjo, 23-odstotni delež poslušalnosti.

Koliko ljudi dela pri vas?

Imamo 5 redno zaposlenih, in sicer dva novinarja, enega tehnika, eno tajnico in poslovodkinjo, vendar vsi delamo skoraj vse, torej tudi jaz kot poslovodkinja urejam oddaje, hodim na tiskovne konference ipd. Naš tehnik npr. producira tudi reklamne spote. To je zelo pomembno, ker si naša podjetja ne morejo privoščiti produkcije dragih reklamnih spotov. Poleg tega imamo še približno 15 honorarnih sodelavcev.

23-odstotni delež poslušalnosti je na relativno majhnem trgu kar veliko. Kje vidite razloge za ta uspeh?

Vzhodna Tirolska je dokaj zaprt prostor. Nimamo funkcionalne povezave s Tirolsko in tudi ne z Južno Tirolsko. Zato imamo status nekega »deželnega radia«. Naša lega nam jamči vzhodnotirolsko identiteto in vse, kar je s tem povezano. Imamo vzhodnotirolsko turistično zvezo, mlekarstvo in seveda svoj radio. To prebivalci zelo cenijo.

Kakšna je struktura vaših poslovnih partnerjev? So to majhna podjetja, npr. frizer ali mehanik, ali pa večja podjetja?

Moramo biti zelo široki, ker je v našem poslu fluktuacija zelo velika. Vedno znova moramo iskati in najti nove kupce naših storitev. Lansko leto je bilo npr. zelo težavno, ker smo imeli 10-odstotni upad dohodka od reklamnih storitev. Podobno je bilo v celi Avstriji. Zato je zelo pomembno, da delujemo zelo široko, da partnerjem pokažemo, kaj jim radijsko oglaševanje lahko prinese. Kajti ni samoumevno, da bi partnerji sami od sebe prišli k nam, prej gredo k časopisu.

DI Christine Prugger

Bili ste tudi poslovodkinja svobodnega zasebnega radia. Kakšna je razlika med svobodnim in komercialnim zasebnim radijem?

Svobodni radii se ne financirajo prek reklam, temveč izvršujejo kulturno poslanstvo. Zaradi trenutnih političnih razmer se tega kulturnega poslanstva ne ceni več in se ga tudi finančno ne podpira. Ampak načeloma je nekomercialni radio platforma, na kateri lahko tudi kot nestrokovnjak in mimo aktualnih »mainstreamov« ustvarjam medijske vsebine. Radio je poceni medij, prek katerega lahko dosežem veliko ljudi, ki jim lahko posredujem tudi čustva in atmosfere.

Svobodni radii potrebujejo podpore in subvencije. Kako visoke naj bi te bile?

Svobodni radio Frequenc v Ennstalu, ki sem ga vodila, je imel letni proračun v višini 1,2 milijona ATS. Ko je prenehala podpora zvezne vlade, so iznajdljivi odgovorni našli pot, postali so namreč organizatorji odmevnih prireditvev in koncertov in iz dobička so potem financirali oziroma sofinancirali radio. To je bilo genialno. To je bilo mogoče tudi zato, ker je mesto Liezen radiu pomagalo tako, da mu je po ugodnejši ceni dalo na razpolago velike dvorane. Bistveno je, da ima ta radio zelo široko podporo ljudi, ki jim je pri srcu glasba.

Kaj je torej bistvo svobodnih radijev?

Čim širši je radio, čim več ljudi sodeluje, tem več poslušalcev se

veže na ta radio. Saj je jasno: lokalni radio živi od lokalnih vsebin. Vsega ni mogoče raziskati, vsebine morajo priti od poslušalcev, ker jih tudi ni mogoče vseh plačati. Svobodni radii bi se lahko vsaj malo zgledovali po dobroteljskih (gemeinnützigen) organizacijah, ki nimajo profesionalnega vodstva, pri katerih si tudi

neplačani sodelavci ustvarijo svoje strukture. Prek subvencij iz regije naj se financira infrastruktura, da se omogoči oddajanje, ki naj se ne obremenjuje s strukturalnimi problemi. Teh si kot svobodni radio ne moreš privoščiti. Najemnine za oddajnike pri ORF so npr. izredno drage. Morda je možno obesiti oddajnik na kak cerkveni zvonik ali kaj podobnega. S svobodnim radijem je zelo težko pokrivati celo Koroško, ker vzdrževanje infrastrukture pač nekaj stane. Torej je treba vse, kar je povezano s človeškimi viri, organizirati brezplačno, seveda pa je treba sredstva za financiranje projektov iskati prek posameznih institucij (npr. AMS), dežele ali EU. Tretja možnost za financiranje je npr. to, kar dela radio Frequenc, torej organizacija koncertov ipd. Ali pa se poišče sponzorje posameznih oddaj. Treba je najti ljudi v gospodarstvu, ki podpirajo svobodne radije in ki so potem tudi imenovani kot pokrovitelji. Svobodni radio lahko dobi kako subvencijo tudi kot kulturni projekt. Ali pa se razvije v platformo za kulturno sceno, za šole ipd.

Ali je črno-modra vlada ukinila subvencije in podporo vsem svobodnim radijem v Avstriji?

Nihče več ne dobi kake zvezne podpore. Možnosti za sofinanciranje so prek AMS, če pri kaki oddaji sodelujejo npr. ženske ali pa moški, starejši od 50 let, ki so že dolgo brezposelni. V takih primerih je mogoče dobiti podporo tudi iz evropskega socialnega sklada. Pomemben vir sodelavcev so šole. Ne vem, zakaj, a veliko koroških šol stopi z mano v stik in mi ponudi kakovostne oddaje.

Med drugim obstaja ideja, da bi ORF prevzel frekvenco Radia dva in Agora in na lastne stroške oddajal celodnevni radijski spored v slovenskem jeziku. Kaj mislite o tem?

Lepo od ORF, a ne plemenito in dobro, ker ima frekvenca visoko vrednost. Če bi pri ORF hoteli, bi to lahko že zdavnaj uresničili.

Edino, kar je predstavljivo, je, da bi ORF to frekvenco npr. od 18. ali 19. ure naprej prepustil svobodnemu radiu in ga tudi finančno podprl. Če to ni možno, bi si poiskal komercialnega partnerja, ki bi prevzel komercialno zanimivi dnevni oddajni čas, zvečer pa bi oddajal svobodni radio. Za to bi ta partner odštél določeno vsoto denarja, ki bi ga svobodni radio uporabil za svoje programe. To ne bi bila prodaja licence, temveč kooperacija, da lahko svobodni radio preživi.

Za katero alternativo bi se vi odločili – da ORF prevzame frekvenco in sam oddaja celodnevni program, zvečer pa frekvenco da na razpolago svobodnemu radiu, ali za kooperacijo s komercialnim partnerjem?

Filozofijo svobodnega radia je seveda možno uveljaviti tudi v obliki okna v okviru ORF, pomembno je, kdo financira ta odprti program.

Kakšna je vsota, ki bi jo tak svobodni radio nujno potreboval za svoje delovanje?

Med 90.000 in 100.000 €. S tem se namreč lahko odpove oddajanju čez dan in ne konkurira ORF-u za reklamne oddaje. To je tudi prednost za prihodnjega partnerja.

Ali naj bi bile pri medkulturnem svobodnem radiu vse oddaje dvojezične in torej vsi sodelavci tudi dvojezični?

To je vprašanje estetike. Lahko bi si predstavljala, da pol ure oddajam v enem jeziku in isto vsebino takoj nato ali pozneje še v drugem jeziku. Dvojezični program je težko poslušati. O tem ne smemo ideološko razpravljati. Vsakdan je tudi dvojezičen in ne simultano dvojezičen. Poleg tega simultana metoda zahteva veliko časa, visoko kompetenco urednika in se z danimi finančnimi sredstvi ne da uresničiti. Boljši se mi zdijo jezikovni pasovi v oddajnem času. Možni so seveda jezikovni tečaji, ki pa jih je treba tudi tako poimenovati.

In sodelavci naj bi bili dvojezično kompetentni?

Vsekakor morajo biti kompetentni. Najpomembnejša naloga svobodnega radia je, da najde ljudi, ki z ljubeznijo in navdušenjem delajo za radio. Zato je treba intenzivno sodelovati s kulturno sceno, s šolsko sceno ipd. Prek tega potem najdeš ljudi, ki ustrezajo zahtevam svobodnega radia. Kdor izključno iz finančnih razlogov dela pri svobodnem radiu, je največkrat na napačnem mestu. Izobraževanje in medijsko pedagogiko je treba povezati z iskanjem talentov. Zato mora biti svobodni radio odprt in radoveden. Nobenih hierarhičnih struktur. Enakopravne strukture in osnovno demokratično odločanje so prvi pogoji za uspešen svobodni radio.

Hvala za pogovor!

Franc Kukovica

Franc Merkač (levo) svojim strankam ponuja kakovostne bioizdelke in izdelke z znakom TRANSFAIR

Foto: Štukelj

ŠMIHEL

FRAN shop fairtrade

Preteklo soboto je umetnosti strugar Franc Merkač slavnostno odprl trgovino, v kateri svojim strankam ponuja različne

izdelke in poživila iz tako imenovanega tretjega sveta – kavo, čokolado, čaj, kakav, riž, vino in različne rokodelske izdelke. Mnogi izdelki nosijo znak kakovosti BIO ali znak za pravično

trženje TRANSFAIR. FRAN shop je odprt v ponedeljek in torek od 9. do 12. in od 13. do 18. ure.

M. Š.

Jozi Metschina s šarmantno gostjo

Foto: Štukelj

CELOVEC

Energetska barvna polja

Samouk Jozi Metschina z Gore pri Bilčovsu se že nekaj let ukvarja s slikarstvom, obiskoval pa je tudi različne slikarske tečaje pod mentorstvom prof. Milana Batista iz Kranja. Njegova

dela nastajajo intuitivno in zrcalijo umetnikovo čustveno razpoloženje. Sam pravi, da svoja dela ustvarja iz veselja do slikanja, ki ga hoče posredovati tudi vsem tistim, ki se zanimajo za sožitje med človekom in naravo. Razstava v bistroju Müllers, Primoschgasse 3, je na ogled do 20. maja, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure.

M. Š.

Pianistka Christine Kranzelbinder

Foto: Štukelj

DOBRLA VAS

Pisan klavirski večer

SPD Srce je skupaj z deželnim konservatorijem s strokovno predstojnico Elisabeth Fheodoroff na Jožefovem sejmu v KD Dobrla vas priredil kakovosten klavirski večer, ki so ga oblikovali najboljši mladi pianisti in

pianistke te pomembne glasbene institucije. Bogat spored je med drugim obsegal dela A. Dvoraka (Slovanski plesi) – v odlični izvedbi dueta Michaela Raunjak in Eve Marie Pöschl – ter A. Skrjabin (Prelude in Nocturne op. 9 za levo roko), ki ju je mojstrsko zaigral Masumi Hio. Navdušeni publiki sta se predstavili tudi udeleženci mednarodnega glasbenega natečaja v Torinu Alexandra Fheodoroff in Renarda Peti, ki se

bosta udeležili tudi mednarodnega Schubertovega natečaja za klavirske duete na Češkem.

Konservatorij je v Dobrli vasi gostoval prvič, mladi umetniki pa so pokazali visoko raven znanja. Publika je nastopajoče obdarila z bučnim aplavzom. Koncert bodo v širšem sestavu ponovili v deželnem konservatoriju, in sicer v nedeljo, 30. marca, ob 11. uri. Vabljeni!

M. Š.

HODIŠE

S skupno pesmijo v pomlad

V soboto je bil v Ljudski šoli v Hodišah koncert Pesem združuje/Gesang verbindet/Il canto unisce. Organiziralo ga je SPD Zvezda v Hodišah. V skoraj triurnem sporedu je bilo mogoče slišati pevski zbor Vaščani pojo pod vodstvom prof. Jožeta Kovačiča, Jauntaler Viergesang, ki ga vodi Avgust Polanež, Seentalstimmen Keutschach - Hodišje pod vodstvom Pepa Čiž-

marja, pevski zbor Vasovalci z vodjo Janezom Kotarjem, Quintetto femminile Lussari/Višarski ženski kvintet, ki ga je vodila

Anna Missoni, ter Mešani pevski zbor Jurij Vodovnik iz Zreč pod vodstvom prof. Mojce Koban-Dobnik.

G. Slama

Domači zbor

Simon Veratschnig

Foto: Štukelj

PLIBERK: KAVARNA PAZZO

Kamen in les

Kot občutljivi slikar narave se Simon Veratschnig prvič predstavlja širši publiki iz Pliberka in njegove okolice. Umetnik veliko svojega časa preživlja v naravi, ki jo opazuje, si jo

ogleduje in jo skicira. Doma potem ta čustvena doživetja prenese na papir. Njegova dela so subtilna, posredujejo globino, tipične pa so mehke, tople barve in linije, ki izražajo umetnikovo željo po harmoniji. Razstavljene slike v osemdesetih letih in so do 7. maja na ogled med obratovalnim časom kavarne.

M. Š.

DUNAJ

Po petnajstih letih spet demonstracija koroških Slovencev

Grški in dunajski klub slovenskih študentk in študentov (KSŠŠG, KSŠŠD) sta 18. marca demonstrirala za ohranitev slovenskih radijskih programov na Koroškem. S tem sta avstrijsko javnost in politiko hotela opozoriti na grozečo ukinitve slovenskega in večjezičnega sporeda. Študenti od zvezne vlade pričakujejo, da se končno zave manjšinskopolitične odgovornosti in reagira na protest – ki je bil izražen že s tisočimi

podpisi za ohranitev radijev ter s solidarnostnimi izjavami ob glavnih stavki sodelavcev in sodelavcev Radia dva.

Od Zvezne vlade zahtevajo, da zagotovi obstoj radijskih postaj v obliki večstranskega in raznoličnega radijskega sporeda.

Dopoldne so se študentke in študentje iz obeh klubov zbrali pred uradom zveznega kanclerja. Tam so mimoidočim ljudem delili letake, na katere so zapisali svoje zahteve. Najbolj so jih očarali

italijanski turisti, ki so z njimi solidarizirali brez pogajanj. Po končani vladni seji so s transparenti odkorakali proti Štefanovemu trgu, kjer so z akcijo zaključili.

Demonstriralo je okrog 50 študentk in študentov. Avstrijski mediji se na njihovo akcijo žal niso pretirano odzvali. Pomembno pa je, da so študentke in študentje iz Gradca in z Dunaja skupaj organizirali demonstracije in se zavzeli za pomembno stvar.

A. W.

POGLED DLJE 2003
ŠENTPRIMOŽ

Za začetek pretežka predstava

Podjunski gledališki abonma Slovenske prosvetne zveze se je začel pretekli petek, 21. marca, v kulturnem domu Danica v Šentprimozu. Slovensko ljudsko gledališče Celje je uprizorilo Shakespearjevo parodijo Troilus in Kresida. Čeprav je že samo dramsko delo zasnovano kot posmeh, ga je znani slovenski režiser Dušan Jovanovič še dodatno ironiziral in iz predstave napravil pravo grotesko.

Shakespeare se je lotil t. i. trojanske vojne, ki jo je v Iliadi v epski podobi ovekovečil že

nesmrtni Homer. V Troilus in Kresidi se tako na trojanski kot na grški strani pojavljajo iste osebe. Tu so vojskovodje Priam, Hektor, Paris, Agamemnon, Menelaj, mitološki junaki Odisej, Ahil in drugi.

Grki so Trojo v Mali Aziji oblegali kar deset let, in to zaradi Helene, ki je bila v trojanskih rokah, pa še ta ni bila svetinja, temveč bolj izprijenka. Troilus se noro zaljubi v nedolžno Kresido, a ta mora že po njuni prvi ljubezenski noči h Grkom v zameno za zajetega visokega trojanskega poveljnika. Ahil hinavsko ubije Hektorja in končno se obe vojski spopadeta. Nobenega duha in sluha po trojanskem konju, po Ahilovi peti itd.

V predstavi je sodelovalo 21 igralcev, kar je za šentprimozki oder že kar nekoliko preveč. Pa vendar je »promet« tekel dokaj nemoteno. Scenografija Jasne Vasti je podpirala grotesknost,

saj je bila povsem moderna, brez zgodovinskega zadaha (namesto kopij železne cevi ...). Še bolj spakedrani so bili kostumi Blanke Ursulove (hlače iz nekakšnega umetnega usnja, visoke športne copate ...). Šminke je bilo odločno preveč. Pri nekaterih igralcih bi jo lahko videli kot nadomestek mask iz grške drame, nekateri, predvsem vojščaki, pa so bili bolj podobni Indijancem.

Vsa predstava je bila izredno bučna, žvenketanja železja je bilo kar preveč, glasba je bila kričeca.

Dušan Jovanovič je s to predstavo zagotovo dosegel svoj namen. Ustvaril je groteskno in nevšečno predstavo. Igra je bila dobra, pa tudi govor, ki je bil na nekaterih mestih celo prehitel in zato manj razumljiv.

Prihodnja predstava v Šentprimozu bo zagotovo bolj po naši duši, saj si bomo 22. aprila ogledali znamenitega Linhartovega Matička. *Jože Rovšek*

RAVNE NA KOROŠKEM:
KONCERT MILANA KAMNIKA

Koroški kantavtor predstavil četrto zgoščenko

Vokviru Prežihovih dni 2003, ki potekajo ob 110. obletnici

rojstva pisatelja Lovra Kuharja – Prežihovega Voranca, je Kulturno društvo Prežihov Voranc Ravne na Koroškem pripravilo predstavitev zgoščenke znanega domačega kantavtorja Milana Kamnika z naslovom Prežih in jaz, ki je v glasbenikovi tridesetletni karieri četrta po vrsti.

Narečni pevec je na četrti zgoščenki zbral že predstavljene pesmi, ki jih je priredil in ustvaril po delih Prežihovega Voran-

ca: Jirs in Bavh (po istoimenski noveli), Svetneči Gašper (po noveli Pot na klop), Levi devžej (istoimenska novela), Vode pa ni (po noveli Vodnjak), Slovenec sem (po črtici Dobro jutro). Dodal je novo, ki se imenuje Šleka pac (po črtici Potočeni Kramoh) ter druge pesmi v koroškem narečju. Kamnika so Prežihova dela tako prevzela, da tudi nekatere druge pesmi po motiviki spominjajo na Prežihov svet in njegove junake. Kamniku ljudje prisluhnejo tudi zaradi narečja, za katerega sam pravi, da brez njega tudi jezika ni, je med drugim dejal povezovalc koncerta Miroslav Osojnik.

Nastopajočega je predstavil kot izvajalca »koroške country« glasbe, ki ga zanima mali človek s svojimi težavami, ker ima rad koroške ljudi in to slikovito pokrajino. *S. Š.*

DRUŠTVO SLOVENSKIH
PISATELJEV IN PISATELJIC
V AVSTRIJI

Vigredno srečanje in občni zbor

Pred dvema letoma smo odborniki društva načrtovali, da bi ustanovili svoje lastno glasilo, izdajali literarno revijo, in to nam je z Novinami tudi uspelo. Do sedaj smo izdali tri zvezke Novin, številko 1-2 s prozo in esejistiko, Novine 3 pa s slovenskim prevodom Musilove drame Sanjači, kar je zlasti v Sloveniji dokaj prijazno odmevalo. Organizirali smo tudi literarni natečaj za kratko prozo in prejeli kar lepo število besedil, žal pa zelo malo prispevkov iz Koroške, samo pet besedil od 34. Nagrajena so bila besedila štirih avtorjev: prvo nagrado je dobil Srečko Fišer iz Nove Gorice, drugo Andrej Lutman iz Idrije/Ljubljane, tretjo nagrado je prejela Tatjana Angerer iz

Ob posvetu etnološke dediščine Slovencev v Avstriji (21./22. marca v Lešah v Šentjakobu v Rožu)

Slovensko etnološko društvo iz Ljubljane je skupaj z obema kulturnima organizacijama koroških Slovencev in z narodopisnim inštitutom Urban Jarnik pripravilo strokovno ekskurzijo in posvet o etnološki dediščini Slovencev v Avstriji. Etnologi in muzealci iz Slovenije in iz Koroške so si na ekskurziji med drugim ogledali zapuščine in etnološke zbirke koroških Slovencev, deželni muzej, k & k center in Drabosnjakov dom na Kostanjah. Na posvetu v gostilni Gabriel v Lešah pa so predavatelji v glavnem predstavili vse dejavnosti koroških Slovencev, ki so povezane z etnološko dediščino oz. z ljudsko kulturo Slovencev v Avstriji.

Ob zelo skrbnem prikazu dokaj razvejane dejavnosti so nekateri predavatelji poudarili predvsem pomen zbiranja, ohranjanja in urejanja etnoloških zbirk in zapuščin, drugi pa so opozorili tudi na interdisciplinarno preučevanje ljudske kulture. Dileme slovenske etnologije so se pokazale predvsem v različnem pojmovanju etnologije in ljudske kulture. Medtem ko eni poudarjajo predvsem pomen ohranjanja in predstavitve zgodovinsko pomembnih eksponatov (v glavnem ruralne kulture) za muzejske zbirke, se drugi opredeljujejo bolj za takšno razumevanje ljudske kulture in takšen odnos do preteklosti, »ki ne bi zahteval njene ohranjanja, temveč interpretacijo oziroma kritično ovrednotenje.« (Irena Destovnik)

Drugi problem, ki se odpira v slovenski etnologiji, je njena močna nacionalna opredelitev. Ljudska kultura ima sicer pomembno vlogo za ustvarjanje identitete, vendar bi bilo zanimivo raziskovati tudi vprašanja, ali je del materialne kulture, kot so recimo kmečko orodje, ali pa različne šege in navede definirane bolj regionalno ali etnično specifično. Ali ni recimo pred stoletji na dvojezič-

nem ozemlju nastalo kmečko orodje, značilno za velik del evropskega alpskega prostora? Ni ruralna kultura koroških Slovencev bistveni sestavni del tega okvira?

To so vprašanja, ki so ostala odprta. Izpostavila so se ob predstavitvi narodopisne zbirke Slovenske prosvetne zveze, ko smo poudarili, da so etnološki predmeti »za današnjo rabo« funkcionalni, če njihovo vlogo razumemo kot sredstvo za našo informacijsko-komunikacijsko sposobnost in za seznanjanje s širšimi socialnimi, gospodarskimi in kulturnimi razmerami, v katerih je živelo in ustvarjalo prebivalstvo na dvojezičnem ozemlju. Lep primer za to je najnovejša kulturno-sociološka razstava Irene Destovnik o ženskah v

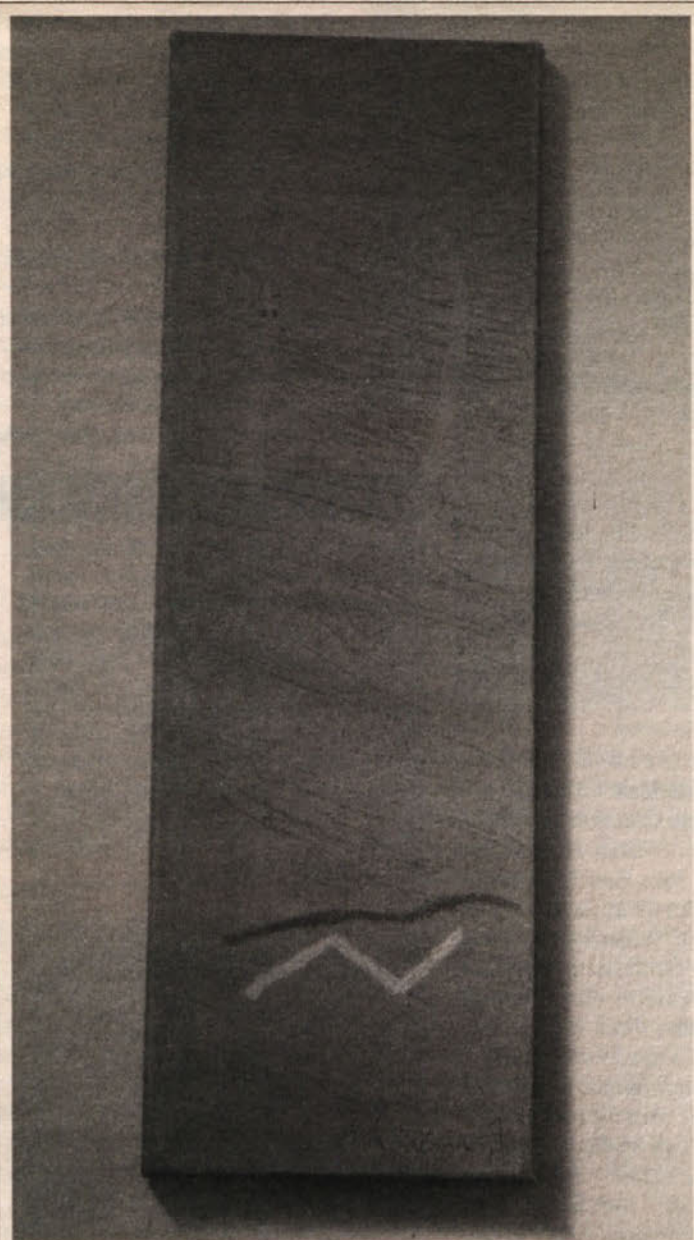
Dileme slovenske etnologije

času kmečkega gospodarjenja. Interpretativna in analitična moč raziskave je prav v tem, da se avtorica ne zadovoljuje s spominskimi zapisi žensk, ki so ji posredovale različne informacije, pač pa je kvaliteta raziskave v tem, da avtorica spregovori o vlogi kmečke ženske v družbeni produkciji in reprodukciji in o kmečki ženski kot objektu patriarhalnih in cerkveno-ideoloških moralnih vzorcev, s čimer dokaže, da njen družbeni položaj ni bil enakovreden njenemu dejanskemu pomenu.

Vrednotenje preteklosti je vedno stvar izbire: lahko jo idealiziramo in postavimo v funkcijo ideologij (utrjevanje in ohranjanje neokrnjene tradicije) ali pa ji damo možnost, da jo razumemo kot zgodovinsko dejstvo, ki se ne upira vsemu živemu, novemu in sodobnemu.

To so očitno dileme, ki se jim tudi slovenska etnologija ne bo mogla izogniti.

J. M.

V okviru **MOVIMENTI III** je Karl Vouk v Domu umetnikov razstavljal svoje najnovejše slike. Umetnik in arhitekt je občinstvu prvič predstavil svoja plastična dela. Razstavljala sta še Armin Ebner in Hans Rudolf Koch.

Foto: Stukelj

Kotmare vasi, četrto pa Nada Križnar z Jesenic. Vsa besedila so objavljena v zadnji številki naših Novin (4-5), poleg njih pa še lirika, proza in esejistika iz Koroške. Literarni tečaj za kratko prozo bomo ponovili čez leto dni in upamo, da bo tedaj več besedil iz naših krajev, saj bomo leta 2003 praznovali tudi trideseto obletnico DSPPA. Odbor bo do tedaj ostal nespremenjen.

Letos pripravljamo Novine 6-7, posvečene slovenskemu modernističnemu pesniku Srečku Kosovelu, ki se je rodil pred 100 leti in je s svojimi Konsi in Integrali spremenil obraz slovenske literature. Izdali bomo Kosovelov brevir z več kot 70 pesmimi in esejem, in sicer v slovenskem originalu in z nemškimi prevodi,

poleg tega pa bomo objavili nekaj kratkih razprav o pesniku ter o našem odnosu do njega (pod naslovom Prvi dotik s Kosovelom). Prosimo vse pisatelje in pisateljice, da prispevajo k temu projektu, saj hočemo 18. marca 2004 slovesno praznovati rojstni dan genija slovenske lirike.

Kati Marketz iz Globasnice nam je že poslala lep pesniški šopek v čast Srečku Kosovelu. Ob tej priložnosti ji čestitamo za 70. rojstni dan. Pri Mohorjevi založbi so v redakciji Miha Vrbinca izšle njene čudovite pesmi z naslovom Moje pesmi. Dragi kolegici čestitamo tudi za lepo bero ustvarjalne dejavnosti in ji kličemo na mnoga leta.

Dr. Jožef Strutz,
predsednik

PRIREDITVE

PETEK, 28. 3.

- 15.00 Seminar slovenskega jezika »Vpliv nemščine na slovenščino na stičišču dveh kultur«. Voditeljica mag. Helena Kuster. Nadaljevanje seminarja 29. marca ob 9. uri
- CELOVEC, Mestna galerija
- 17.00 Slovensko vodstvo skozi razstavo »bella pittura« italijanskih mojstrov 20. stoletja. Vodi Janja Zikulnig
- TINJE, v domu – Katoliški dom prosvete
- 18.00 DI Andrej Dolinar: Slikanje akvarlov za začetnike in napredujoče.

SOBOTA, 29. 3.

- ŠENTPRIMOŽ, kulturni dom – SPZ in krajevna društva
- 11.00 Abonbonček »Tacamuca«. Gostuje Lutkovno gledališče Ljubljana
- GLOBASNICA, otroški vrtec
- Globaški kulturni teden
- 14.00 Otroški popoldan: pravljice z gledališčem
- SVEČE, pri Adamu
- 18.30 Igra »Oblaček pohajaček«. Gostuje otroška gledališka skupina SPD Bilka iz Bilčova

NEDELJA, 30. 3.

- ŽELEZNA KAPLA, farna dvorana – SPD Zarja
- 11.00 »Pujša imamo za soseda« – mladinska gledališka skupina SPD Šentjanž
- BILČOVS, ljudska šola
- 11.00 »Jajce« – otroška lutkovna skupina KPD Šmihel
- GLOBASNICA, v Posojilnici
- Globaški kulturni teden
- 14.00 Odprtje razstave del Alberta Messnerja »Občutki iz glin in olja«
- KOTMARA VAS, ljudska šola – SPD Gorjanci
- 14.30 Vigredni koncert pod geslom »S prijatelji v vigred« – Bobnarska skupina »Enrico Saurugg«, Glasbena ljudska šola Kotmara vas, Kolbermoorer Sängler (Bavarska), MePZ Seental Hodiše, solistka Gudrun Mehringer-Thaler, solist Nikos (Grčija), vokalni ansambel »Rožmarin«, MePZ SPD Gorjanci

PONEDELJEK, 31. 3.

- TINJE, v domu – Katoliška prosveta
- 19.00 Pogovori s slovenskimi liki trije vogali – sogovornica: Štefka Kučan; vodja pogovorov Horst Ogris

TOREK, 1. 4.

- ŠENTJAKOB, Regionalni center
- 19.30 »Ali Bog dovoljuje dvojno državljanstvo«. Vodi mag. Vinko Ošlak

ČETRTEK, 3. 4.

- VETRINJ, dvorana fresk – Glasbena šola, KKZ, SPZ
- 19.30 Nastop učiteljev GŠ ob 25-letnici BILČOVS, pri Miklavžu
- 19.30 Predstavitve projekta »Slovenščina v živo« – Vodi Miha Dolinšek

PETEK, 4. 4.

- TINJE, v domu – KDP, EL, KKZ
- 15.00 mag. Helena Kuster: »Vpliv nemščine na slovenščino na stičišču dveh kultur« Seminar slovenskega jezika – Nadaljevanje 5. 4., ob 9. uri
- SVEČE, farni dom (stara šola)
- 19.30 Predstavitve projekta »Slovenščina v živo«. Vodi Miha Dolinšek
- PLIBERK, kulturni dom – Glasbena šola, KKZ, SPZ
- 19.30 Nastop učiteljev GŠ ob 25-letnici GLOBASNICA, gostilna Štekl
- Globaški kulturni teden
- 20.00 dr. Helmut Brandl in univ. prof. dr. Helmut Hartl: »Befindlichkeitsstörungen im Alltag und deren Behandlung mit Heilpflanzen«

SOBOTA, 5. 4.

- ŠENTJAKOB, Regionalni center
- 14.00 Krašenje sveč za vsako priložnost. Vodi Christine Kircher
- ŠENTJANŽ, k & k – k & k
- 18.00 Kakajček: Otroški popoldan s Romano Kranjčan in Nikom Kupprom
- BILČOVS, ljudska šola – Glasbena šola, KKZ, SPZ
- 19.30 Nastop učiteljev GŠ ob 25-letnici

ŠENTPRIMOŽ, kulturni dom – SPD Danica

- 20.00 »Poročni list« – gledališka skupina SPD Radiše

GLOBASNICA, v farni dvorani

- 20.00 »Kaplan Čedermac« – igralska skupina KPD Planina Sele

NEDELJA, 6. 4.

VELINJA VAS, pri Knaberlnu

Dan domačih jedil

PONEDELJEK, 7. 4.

- SVEČE, farni dom (stara šola)
- 19.00 Predavanje iz zgodovine srednjega Roža (190 letnica rojstva Andreja Einspielerja in bitka s Francozi v Rožu)

TOREK, 8. 4.

- SELE, farni dom
- 19.00 Predavanje dr. Brigitte Einspieler-Urbani: »Obolenje na očeh«.
- ŠMIHEL, farna dvorana – KPD Šmihel
- 19.30 Dia-predavanje »Guatemala« – Mihi Miškulnik

SREDA, 9. 4.

- CELOVEC, Klagenfurter Ensemble – k & k
- 20.00 Pogled dlje: »Hrošč«; gostuje Mestno gledališče ljubljansko

ČETRTEK, 10. 4.

- ŠMIHEL, farna dvorana – KPD Šmihel
- 17.00 Aromabazar. Vodi Sherana Ch. Walter
- ROŽEK, ljudska šola
- 19.30 Dr. Ivan Ramšak: »Stärkung der Lebensenergie durch sinnvolle Bewegung«.

PETEK, 11. 4.

- GLOBASNICA, gostilna Juenna
- Globaški kulturni teden
- 20.00 Ing. Arno Kronhofer in Willibald Liberda: »Die sicherheitspolitische Lage Südkärntens vor und nach dem EU und NATO Beitritts Sloweniens«
- BOROVLJE, pri Cingelcu na Trati
- 20.00 Mag. Štefan Pinter: »Zgodovina Ljubelja«

SOBOTA, 12. 4.

- ŠENTJANŽ, k & k
- 19.00 Literarni večer: Fabjan Hafner, Gustav Januš, Janko Messner
- ŽELEZNA KAPLA, farna dvorana – SPD Zarja
- 19.00 Diapredavanje »Mongolija« – Hanzi Weiss
- GLOBASNICA, ljudska šola
- Globaški kulturni teden
- 20.00 Zaključni koncert. Nastopajo: MePZ Peca, Globaški oktet, MoPZ Franc Leder Lesičjak, MePZ Lipa Velikovec, MePZ Gorotan Šmihel

13 DNI SKOZI NAJLEPŠE DEŽELE DO

NORDKAPA

POLNOČNO SONCE • LAPONSKA • POLARNI KROG • LOFOTI • UDOBNE LADJE

12.–24. julij 2003

Podrobne informacije in prijave: Milka Kokot, 0463-514300-40

SLOVENSKI VESTNIK čestita

PRAZNUJEJO: Ivan Živkovič, Ana Baumgartner, Justina Mikel, Pepca Mikula, Jozej Sticker, Fini Juritsch, Eli Schüttelkopf, Uši Sereinig in Alojz Baumgartner – člani društva upokojencev

Šentjakob – rojstne dneve; Justu Planteu z Robeža – 80. rojstni dan; Tomi Jug iz Železne Kaple – 71. rojstni dan; Milena Janošević iz Celovca – rojstni dan; Marija Karicelj s Polene pri Šentlipšu – rojstni dan in god; Ana Kežar s Hore – rojstni dan; Pepi Oražar iz Lepene – 40. rojstni dan; Hanza Male s Kota – rojstni dan; Franciska Velikogne iz Šentjakoba – rojstni dan; Marija Stefan s Komlja pri Pliberku – 97. rojstni dan; Jozej Opetnik iz Drveše vasi – 50. rojstni dan; Erika Marketz iz Pogrč – rojstni dan; Marjan in

Pisma bralcev

Malo več resnice!

Dne 14. marca je pisec PF v Tednikovem članku Po krutem trpljenju v lepše življenje poročal o smrti spoštovane faranke Fanije Schuster iz Rožeka, pastorke nekdanjega slovenskega župana Valentina Lesjaka, p. d. Postranjaka, tragično umrlega maja leta 1945. V okviru tega poročila je pisec ugotovil, da je župan obupal nad krutim početjem partizanov.

Resnici na ljubo sem se odločil, da osvetlim ta tragični dogodek in napišem, kaj se je dejansko zgodilo. Partizani, kakih dvajset samih Gorenjcev, so bili nastanjeni v poslopju sodišča, Angleži pa v gradu Lichtenstein. Komandir posadke, mladi in simpatični Ciril Potočnik, se je z županom zelo dobro razumel. Tiste dni meseca maja pa se je zgodilo nekaj, o čemer se človeku še sanjati ne bi moglo. Komandir je namreč županu povedal, da je prejel povelje, naj s posadko zapusti Rožek, ker jih potrebujejo neke drugje. Župana je vest o umiku posadke globoko prizadela. Komandirja je rottil, naj ostanejo v Rožeku, češ da bo drugače vse narobe. Ta mu je skušal ustreči in končno je dosegl, da sta v Rožek prišla dva partizana. Očitno je bila ta rešitev za župana premalo; bil je ves obupan, kako tudi ne, ko pa so se naši narodni nasprotniki hitro znašli, se povezali z Angleži in hujskali proti nam. Ob slovesu, ko so bili že vsi partizani na tovornjaku, je fante še zaprosil, da

Nekaj besed za razmišljanje

Ob boju za dvojezične krajevne napise sva prvič opazili, da se nekateri ljudje na čuden način borijo za pravice koroških Slovencev. Ali ne najdemo pogosto ljudi, ki se za manjšino zavzemajo skoraj samo z neprimernimi provokacijami? Dober primer za to bi bila izjava, da koroški Slovenec, ki že približno 35 let živi v Avstriji, ne more upoštevati prometnih znakov (krajevnih napisov), ker so napisani v nemškem jeziku. Seveda se je treba boriti za pravice manjšine, toda je zato res potrebna taka primitivna izjava? Zdi se nama bolj pametno, da se za dvojezičnost borimo po diplomatski in predvsem po realistični poti. Kdo pa verjame Avstrijcu v srednjih letih, da ne zna niti besede nemško? Ali s tako

Slovensko predstavništvo organizatorja potovanja Neckermann Reisen išče pomoč na celovškem letališču, in sicer dvakrat tedensko za posredovanje informacij pred poletom in izstavitev potovalne dokumentacije. Potrebujemo iznajdljivo mlajšo osebo z aktivnim znanjem slovenskega in nemškega jezika ter veseljem do dela z ljudmi. Od kandidatov pričakujemo urejenost, komunikativnost in pripravljenost pomagati.

Prijave pošljite najkasneje do 4. 4. 2003, in sicer prek elektronske pošte na naslov tamara.suen@neckermannreisen.si ali po pošti na Neckermann Reisen d. o. o., Partizanska cesta 11, 2000 Maribor, Slovenija.

Monika Sadolšek iz Lobnika – rojstne dneve; Damjan Sadolšek z Obirskega – rojstni dan; Amalija Brumnik iz ŠentruPERTA – rojstni dan; Milan Hribernik z Tuc – rojstni dan; Jože Kert iz Konovec – rojstni dan; Marko Trampusch z Doba – rojstni dan; Franc Selišnik iz Žvabeka – rojstni dan; Ida Schliesser z Bistrice nad Pliberkom – rojstni dan; Leopold Granig in dr. Zdravko Velik iz Celovca – rojstni dan; mag. Vera Wutti-Inzko iz Borovelj – rojstni dan; Walter Rakuschek iz Sel – rojstni dan; Ana Wieser iz Čahorč – rojstni dan; Tini Malle in Berta Piskernik iz Železne Kaple – rojstni dan; Franc Walter z Radiš – rojstni dan; Franciska Brumnik z Obirskega – rojstni dan; Mojca Traunik iz Malčap – rojstni dan;

Za posredovanje imen slavljenk in slavljenec se zahvaljujemo predvsem slovenskemu oddelku ORF v Celovcu!

zapojejo, in zadonela je pesem Naprej zastava slave ... Ob slovesu sva bila med drugimi prisotna tudi Gabriel Hanzi z Brega in jaz. Župan me je nato ves obupan prosil, naj greva s Hanzijem k Trupeju v Šmarten po kravo za mesarja na Muti, da občani ne bodo lačni. Ko sva se vrnila, je bil župan mrtev, navzoč pa je bil sin Hanzi. Še v zadnjih življenjskih trenutkih je mislil na svoje občane. Nepričakovana smrt ni bila strašen udarec le za družino, marveč za vse nas, ki smo globoko spoštovali tega zglednega moža. S smrtjo župana se je dobro organizirana narodna zaščita porazgubila, nato pa sta odšla tudi ostala dva partizana, Mak iz Sel in Bučar iz Šentvida v Sloveniji. V poslopju sodišča sem ostal sam, županovo mesto pa je prevzel trgovec Janko Paul, vnuk nekdanjega rožeškega župana, ki pa se ni več prikazal na sodišču oz. občini. Ko pa so Angleži prevzeli občino, jih je prosil, da ga razrešijo županske funkcije. Dejali so mu, da bodo njegovi prošnji ugodili, če si poišče namestnika. Takoj ga je našel, in sicer starejšega upokojenega uradnika Stroiza.

To je kratek odgovor piscu PF, kako je bilo s krutim početjem partizanov maja 1945, da je župan obupal. Kaj se je takrat dogajalo v njegovi glavi, da se je odločil za ta korak, ve samo on. Da pa se ta tragični dogodek enostavno pripiše partizanom, je ali nevednost ali pa drzen poskus zavajanja javnosti. Dejstvo je, da se zaradi navzočnosti partizanov v Rožeku nobenemu občanu ni skrivil niti las na glavi. **Lubo Urbajs**

izjavo lahko prepišeš npr. državnega načelnika, da ti pomaga uresničiti pravice manjšine?

Nama je bil namenjen komentar »Presneti nemčurji!«, ker sva se slučajno pogovarjali v nemščini. Seveda je pomembno, da člani manjšine med seboj in starši z otroki govorimo slovensko, toda tak komentar se nama zdi neprimeren. Se s tako izjavo ne podamo na raven nemško govorečih Korošcev, ki nam rečejo, naj se pogovarjamo nemško, saj smo v Avstriji? Menda smo za dvojezičnost na Koroškem. Seveda se ne bodo vsi strinjali z najinim mnenjem, toda morda naju lahko nekateri razumejo. Vsi tisti, ki sedaj mislijo, da nisva zavedni koroški Slovenci, naju na žalost še vedno niso pravilno razumeli.

Mladinki Zvezne gimnazije za Slovence (imena so znana uredništvu)

Enotna lista na internetu vsem ponuja možnost, da napišejo svoje mnenje.

Kar je napisano na teh straneh, ni mnenje EL - Železna Kapla, temveč mnenje posameznikov. Enotna lista Železna Kapla ne prevzema odgovornosti za napade na ustanove in osebe.

Franc Jožef Smrtnik, frakcijski vodja

DOBER DAN, KOROŠKA

NE 30. 3. ■ 13.30 ORF 2 • DOBER DAN, KOROŠKA • Drugi krog volitev županov v znamenju presenečenj in tesnih odločitev • Uradno priznana nasilje nacionalsocialistov: rok za prošnje po odškodnini je 28. maj • Končnica prvenstva v zvezni odbojskarski ligi: Bo Dobljanom v polfinalni seriji uspelo v domači dvorani premagati velikega favorita Eon - Hotvolleys z Dunaja? • Shorts on screen: Nagrado za najboljši koroški film pri natečaju avstrijske radiotelevizije ORF sta osvojili Milena Olip in Nadja Wakounig.

PO 31. 3. ■ 3.35 ORF2 15.55 TV SLO1

TO 1. 4. ■ 8.30 TV SLO2

Slovenski vestnik – usmerjenost lista seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu. SV prejema podpore iz sredstev za pospeševanje narodnih manjšin.

tel. 0463/514300-0 • faks -71
e-mail: zso@slo.at

UREDNIK

Dr. Marjan Sturm (-11)
Tajništvo Urška Brumnik (-14)
Naročniška služba Milka Kokot (-40)
Prireditve Andrea Metschina (-22)

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK

Zveza slovenskih organizacij na Koroškem

TISK

Založniška in tiskarska družba z o. j. DRAVA

tel. 0463/50566

VSI

Tarviser StraÙe 16, A-9020 Klagenfurt/Celovec

Kdor je želel sproti spremljati dogajanje znotraj manjšine in manjšinsko problematiko na Koroškem, za tega je bil Slovenski vestnik nepogrešljiv vir informacij. Prek njega se je lahko seznanil s političnimi aktivnostmi Zveze slovenskih organizacij oziroma njenih predhodnic in razbral, kako ZSO ocenjuje delovanje drugih slovenskih in nemških političnih dejavnikov in taborov.

Zrcalo

Poleg političnega zastopstva so v Slovenskem vestniku seveda našle prostor tudi članice Zveze slovenskih organizacij, ki so tako imele možnost, da se predstavijo širši javnosti in jo obveščajo o svojih dejavnostih. Koliko prostora jim je bilo konkretno namenjeno, je bilo kajpada odvisno tudi od njihove angažiranosti. Po vojni so bili aktivni predvsem mladinska in ženska organizacija, nekdanji partizani in izseljenci. Njim se je pridružila Slovenska prosvetna zveza, ki je Slovenski vestnik vedno znova uporabljala tudi kot platformo za različne javne kulturnopolitične razprave.

Od slovenskih društev so bila najprej zastopana predvsem tista, ki so bila včlanjena v Slovensko prosvetno zvezo, že mnogo let pa poročanje lista v bistvu zaobjema vse iniciative, ki so tako ali drugače povezane s slovensko kulturo. Slovenski vestnik se je zlasti uveljavil kot obziren kritik gledaliških predstav, deloma tudi literature, dogajanje na drugih kulturnih in umetniških področjih pa je v veliki meri vsaj spremljal.

Dovolj pozornosti je posvečal tudi zvestim bralcem, zaslužnim aktivistom, društvnikom in posameznikom. Pri poročanju iz regije so nezanemarljivo mesto zavzemali nekrologi, deloma pisani tako, da so orisali nekdanje življenjske okoliščine domačinov ali posredovali celo novejšo zgodovino koroških Slovencev v malem.

Tarča

Slovenski vestnik pa ni bil le nepogrešljiv vir naklonjenim bralcem. Njegovo pisanje so spremljale tudi nemške koroške domovinske zveze, ki so mu nadele vzdevke kot titokomunističen ali ultralevičarski list in ga rade citirale.

Stičišče

Po drugi strani je bil Slovenski vestnik list, v katerem so se oglašali nemško govoreči, ki so se zoperstavili nemškonacionalno usmerjeni politiki v deželi, iz prispevkov v nemškem jeziku, kolikor jih je pač bilo, pa so se lahko informirali o političnih konceptih slovenske manjšine.

Slovenski vestnik je sodil med tiste liste v Avstriji, ki so se postavili na stran napadenih, zatiranih in zapostavljenih. V časih aktivnejše slovenske politike in solidarizacije s koroškimi Slovenci je bil pomemben forum

Na sečišču politike, jezikov in kultur

Slovenski vestnik je bil namenjen predvsem slovenskim bralcem in bralkam na Koroškem, njegov pomen pa je mnogo let presegal ožji okvir narodne skupnosti. Izhajal je kot avstrijski tednik levega tabora slovenske manjšine, dobival je največ pomoči Slovenije, brali pa so ga tudi tisti, ki se z njegovim pisanjem in usmeritvijo nikakor niso strinjali.

agitacije in razprav. Nemara so se v teh letih najbolj pokazale prednosti, če ima neka politična skupina svoj lastni časopis.

Kot glasilo Zveze slovenskih organizacij je bil Slovenski vestnik tudi obvezno čtivo za posamezne deželne in zvezne uradnike, saj so iz njega izvedeli, kaj se načrtuje in kako odmevajo odločitve politike. Podobno so tudi v Sloveniji iz njega lahko izvedeli, s kakšnimi težavami se soočajo Slovenci na Koroškem in njihovi zastopniki.

Prav glede pretoka informacij iz Avstrije v Slovenijo oz. Jugoslavijo in obratno je Slovenski vestnik v določenih obdobjih igral posebno vlogo, saj je posredno ali neposredno gojil zavest o skupnem slovenskem kulturnem prostoru, hkrati pa tudi o razliknostih v njem. Občasno je poročal tudi o pomembnejših kulturnih dogodkih na Koroškem, predvsem pa v Sloveniji, in tako prispeval k promociji slovenske kulture v Avstriji. Skrbel je tudi za boljše zaznavanje čezmejnih prijateljskih in gospodarskih vezi.

Dejavnik

Da je bil Slovenski vestnik nekoč resen dejavnik na stičišču med Koroško in Slovenijo, je razvidno iz voščil koroških deželnih glavarjev Wedeniga in Sime ter politikov in kulturnikov iz Slovenije ob okroglih obletnicah časopisa, ko je list še posebno samozavestno nastopal. Po krizi leta 1991 take samozvesti ni več pokazal.

Kar ostaja

57 letnikov Slovenskega vestnika je bogat vir za zgodovinarje, sociologe, etnologe, sploh za vsakogar, ki se želi поблиže seznaniti z novejšim družbenim razvojem pri koroških Slovencih, z njihovimi notranjimi in zunanji boji, njihovo kulturo, vsakdanom in seveda tudi s tem delom slovenske medijske kulture.

Po eni strani spremljajo slovo od Slovenskega vestnika mešani občutki, predvsem pri tistih, ki so bili z njim dolgo povezani, pri bralkah in bralcih, ki so ga prebirali in podpirali. Med nekdanjimi uredniki pa ob ukinitvi

lista celo prevladuje neprikrita skepsa (glej izjave nekdanjih urednikov). Glede na nejasnosti in spore ob ustanovitvi nove medijske družbe, ki bo izdajala nadomestni list za Slovenski vestnik in Naš tednik, in iz zadržanih odmevov na napovedano izhajanje novega lista ni mogoče razbrati posebne radovednosti, kaj šele evforičnega razpoloženja med koroškimi Slovenci.

Po drugi strani pa vendar obstaja upanje, da bo novi list po letih zastoja pri Slovenskem vestniku, pa tudi v slovenskem novinarstvu na Koroškem, skrbel za že dolgo potrebne sveže impulze. Saj s trenutno podobo tednikov osrednjih slovenskih političnih organizacij tudi nihče ni prav zadovoljen. Če nič drugega, bo novi časopis vsekakor zanesljivo skrbel za to, da bosta koroška slovenska ostanka hladne vojne na medijskem področju izginila, pa tudi medijske pestrosti bo nekaj manj. Kaj bo res prišlo namesto tega, pa bomo lahko videli – če ne bo zapletov – že čez nekaj dni.

A. L.

OB UKINITVI SV

Mnenja nekdanjih urednikov

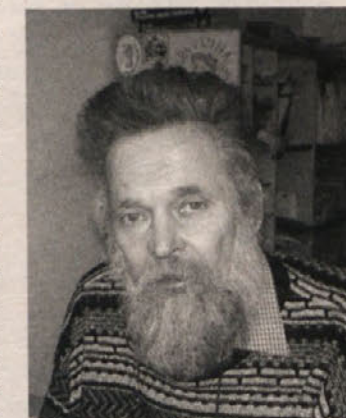
Rado Janežič
(ured. 1953–1986):

»Škoda je, da se opusti stvar, ki je zasidrana med ljudmi,« pravi Rado Janežič. Njegova velika skrb je, da bi bila z novim časopisom prekinjena vez, ki je obstajala med Slovenskim vestnikom in izročilom protifašističnega odpora.

Ivan Lukan
(ured. 1987–1992):

»V teh političnih okoliščinah sem za ohranitev Slovenskega vestnika,« meni Ivan Lukan, »ker je politični vpliv osrednjih organizacij tako močan kot še nikoli.« Lukan je prepričan, da je sedaj izbrana pot napačna, češ da bo objektivna informacija stežka prodrila. Zanj načeloma tudi ni nujno, da ustanovitev novega časopisa zahteva ukinitve obstoječih listov.

Jože Rovšek
(ured. 1992–1999):

»Jaz sem bil proti.« Jože Rovšek, ki je bil najraje na terenu, nima dobrega občutka ob napovedanem izhajanju novega časopisa. »Bojim se, da ne bo več tako povezan z ljudmi, da bo odmaknjen in da bo število naročnikov padlo.«

KOROŠKI RAZREDI

ATUS začel z zmago

Borovljani, ki z jesenskim kolom prvenstva niso bili povsem zadovoljni, so preteklo soboto na domačih tleh zaslužno premagali Fellach z 2:0. Z zmago so se povzpeli na 10. mesto, boj proti izpadu pa se še nadaljuje. Prihodnji konec tedna jih čaka močan nasprotnik, St. Michael v Labotski dolini. Cilj nogometašev iz puškarskega mesta pa je vsaj neodločen izid. Vodeča ekipa Šentandraž je dodala točko proti Treibachu (3:3), Trg je premagal Metnitztal z 2:1.

PODLIGA VZHOD

Bilčovs je pričakoval več

V prvem srečanju v novi sezoni so Bilčovščani nepričakovano osvojili točko. Odlični golman do-

mačinov Riegler pa je ubranil celo enajstmetrovko (v 40. minuti) in obvaroval ekipo pred porazom. Bojan Jesih je bil za domačine uspešen v 20. minuti, po nesrečnem Modritschevem avtogolu v 74. minuti pa je ostalo pri delitvi točk.

DSG Borovlje je na tujem premagalo St. Stefan z 2:1 in je za Grebinjem (35 točk) na odličnem drugem mestu (30).

1. RAZRED D

Tri točke za Rikarjane

Rikarjani so si z 2:1 zagotovili tesno zmago proti Vovbram, tekmeč za prvo mesto Sinča vas je z istim rezultatom tesno premagal Bad St. Leonhard. Globašani so v prvem srečanju proti Labotu podlegli z 1:3. Samo

Z golom Dejana Jesiha so domačini povedli

Foto: Štukelj

neodločeno (1:1) je Železna Kapla, ki je bila favorit, igrala proti predzadnjemu moštvu na lestvici Eitweg. Žitara vas je z 2:0 slavila zmago proti Šentpetru. Vodi Rikarja vas (32), Sinča vas je druga z 31 točkami. Železna Kapla je osma (22), Golobasnica pa je na 12. mestu (12).

2. RAZRED D

Dober začetek Selanov

Selani so sanjsko začeli novo sezono. Varovanci trenerja Miha Kreutza so na tujem tesno premagali ekipo Važenberk z 2:1. Oba gola je dal odlični napadalec Perič. Dobrla vas je visoko, s 5:0, premagala St. Margarethen. Djekše so remizirale proti Tinjam (1:1), Galicija je doma z 0:2 podlegla Grabštanju.

Na lestvici vodijo Selani z 42 točkami, za njimi pa so Dobrolčani (39).

M. Š.

PLANICA - SMUČARSKI POLETI

Nov svetovni rekord

Finec Hautamäki je kar trikrat v štirih dneh izboljšal svetovni rekord in na zadnjem tekmovalcu v nedeljo poletel kar 231 metrov. Adam Malysz pa je vnovič zmagal v skupnem seštevku za svetovni pokal.

Finec Matti Hautamäki je v prvi seriji druge posamične tekme finala svetovnega pokala v smučarskih poletih na letalnici v Planici postavil svoj tretji svetovni rekord. Poletel je 231 metrov daleč in s tem vnovič izboljšal najdaljšo daljavo v smučarskih poletih, ki jo je z 228,5 m postavil v soboto. Svetovni rekord Hautamäki je tudi junak letošnjega finala svetovnega pokala, saj je dobil tudi obe posamični tekmi v soboto in nedeljo, poleg tega pa je s svojo finsko ekipo zmagal tudi na petkovi ekipni tekmi – pred Norveško in Avstrijo. Drugo mesto na nedeljski posamični tekmi je osvojil Nemec Sven Hannawald, tretji pa je bil Japonec Hideharu Miyahira. Dvakratni svetovni prvak 2003 Adam Malysz, ki si je že v soboto z drugim mestom priboril kristalni globus za zmago v skupnem seštevku, je pristal na četrtem mestu. Malysz je prvi

skakalec, ki je trikrat zapored osvojil kristalni globus najboljšega skakalca sezone v svetovnem pokalu.

Še nekaj zanimivih podatkov: nedeljsko tekmovalstvo si je po podatkih organizatorjev ogledalo okoli 50.000, dan prej celo nad 60.000 gledalcev, vsega skupaj so v štirih dneh finala svetovnega pokala 2002/2003 našli nad 120.000 gledalcev.

Gledalci so v štirih dneh videli nad 120 poletov prek 200 m, med njimi dva poleta nad 230 m – Veli Matti Lindstroem je poletel celo 232,5 metra daleč, vendar je z rokami podrsal po snegu. Zanimivo je tudi dejstvo, da je Sven Hannawald v tej sezoni zaslužil skupaj okrog 128.000 evrov, najboljši v svetovnem pokalu Adam Malysz pa »le« okrog 87.200 evrov (to so samo nagrade na 30 tekmah v sezoni 2002/2003).

Rezultati skupnega seštevka svetovnega pokala 2002/2003:

1. Adam Malysz (1357 točk)
2. Sven Hannawald (1235)
3. Andreas Widhoelzl (1028)
7. Primož Peterka (805).

S. H.

ODBOJKA

Dob gosti Hot volleys

Prvo polfinalno srečanje za naslov avstrijskega prvaka AVL med Dobom in Dunajčani so gostitelji s 3:1 odločili v svoj prid. V napeti in borbeni tekmi so se Dobljani dolgo uspešno branili proti velikanu Hot

volleys, ki je bil v odločilnih fazah tekme navsezadnje boljši nasprotnik. V zaključni seriji best of five so Dunajčani veliki favoriti. V četrtek, 27. marca, ob 19. uri je v KD v Pliberku na sporedu povratna tekma. Spet se obeta vrhunsko odbojgarsko srečanje. Dobljani bodo svojo kožo prodali tako drago, kot je le mogoče, ob glasni podpori zvestih navijačev pa lahko tudi presenetijo. Vabljeni! M. Š.

SAK

Po treh tekmah še brez zadetka

Pretekla sobota je bila res začarana. SAK je napravil kar 4 stoodstotne priložnosti! Nogometaši so v tekmi sicer imeli

terensko premoč, zmagovalac pa je bil po 90 minutah St. Florian (1:0), ki se prav tako bori proti izpadu iz lige. V petek ob 19. uri pa je na sporedu tekma na tujem proti vodeči ekipi Hartberg, ki tekmuje za vstop v višjo ligo. Možnosti za SAK so sicer minimalne, igralci pa so pripravljeni dati vse od sebe. M. Š.

Košarkarska, rokometna, odbojgarska in nogometna akademija (KRONA) vabi na

ustanovni občni zbor in predstavitev

v četrtek, 24. aprila 2003, ob 17. uri, v prostorih Mladinskega doma SŠD, Mikschalle 4, 9020 Celovec.

Neprofitni klub KRONA predstavlja akademijo, ki dijakom dvo- in večjezičnih šol ponuja možnost športnega – košarkarskega, odbojgarskega, nogometnega (pozneje tudi rokometnega in še kakšnega) – udejstvovanja na visoki ravni in pod strokovnim vodstvom in nadzorstvom.

Društvo KRONA bo poseben poudarek namenilo negovanju slovenskega jezika oz. športnega udejstvovanja zlasti mladih športnic in športnikov v prostoru Alpe-Jadran.

Pobudnika društva KRONA: Marjan Smid in Štefan Hribar

POKAL TREH DEŽEL

Odlične uvrstitve naših smučarjev

Preteklo nedeljo je na Soriški planini potekala tradicionalna smučarska prireditev, na kateri so se izvrstno odrezali tekmovalci in tekmovalke ŠD Šentjanž in DSG Sele.

Rezultati:

Daniel Schöffmann je bil v skupini super bebi šesti, pravtako Matjaž Dolinar pri cicibanah, Patrick Tumer pa je bil izvrstni prvi v skupini pionirji.

Mlajše cicibanke: 5. Viktoria Dolinar, 7. Anna Malle;

Cicibani: 4. Julian Hobel, 11. Michael Kuess; Peter Stangl je v skupini mlajši mladinci zasedel 4. mesto.

Člani: 1. Daniel Užnik, 10. Jürgen Filipič, 13. Igor Roblek (DSG);

Članice: 2. Birgit Filipič;

Starejši člani: 1. Blaž Gasser, 2. Dieter Huss, 20. Günther Tumer, 26. Josef Kuess;

Starejše članice: 1. Lidija Oraže (DSG), 2. Renata Dolinar;

Starejši veterani: 1. Anton Orašče, 2. Hanzi Pscheider, 3. Erih Užnik, 7. Hanzi Oraže (DSG);

Veterani: 1. Gusti Zablatnik, 2. Franc Dovjak (DSG), 6. Herbert Schöffmann, 10. Lojze Dolinar M. Š.

ŠTEFAN HRIBAR, kapetan košarkarskega moštva KOŠ, te dni praznuje rojstni dan. Ob tem prazniku mu odborniki in igralci KOŠ-a, prav posebno pa njegovi domači in vsi prijatelji, iskreno čestitajo.

REŠITEV št. 239

Silvo Kovač

Za učinkovito odpiranje linij in diagonal do belega kralja črni najprej žrtvuje kmeta s potezo 1...d3! Po izsiljenem 2.Ld3: sledi še žrtev kvalitete 2...Td3: 3.Dd3: Lc4: in črni je z žrtva-

mi dosegel svoj cilj. Bela dama nima dobrega polja za umik in tudi beli kralj je ostal sredi šahovnice. V partiji je še sledilo: 4.Dc3 Te8+ 5.Le3 Le5 in beli se je vdal!